

ефективного виконання службових обов'язків. Тактична, фізична, технічна та психологічна підготовка формують у майбутніх командирів комплекс компетенцій, що дозволяють їм діяти ефективно в умовах бойових дій. Удосконалення військової освіти через застосування інноваційних підходів, практичних навчань та впровадження сучасних технологій сприятиме підвищенню рівня підготовки майбутніх офіцерів та забезпеченню їхньої високої боєздатності.

Список використаних джерел:

1. Камаєв О.І., Паєвський В.В., Шевченко О.О. Поточний контроль показників фізичної підготовленості курсантів військового закладу різних курсів навчання. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. Харків. 2013. № 2. С. 18–21.

2. Феніч Р., Хоменко П. Професійно-прикладна фізична підготовка майбутніх офіцерів в умовах моделювання умов бойової діяльності. *Педагогічні науки*. 2023. № 82. С. 35–39.

Павло ХОМЕНКО,

доктор педагогічних наук,

професор кафедри теорії та методики фізичного виховання,

адаптивної та масової фізичної культури

Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Максим ГРЕКОВ,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

ХАРАКТЕРИСТИКА БАЗОВИХ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Ключові слова: *компетентність, компетентнісний підхід, майбутній учитель фізичної культури, загальні компетентності.*

Професійна компетентність майбутнього вчителя фізичної культури є основою його успішної педагогічної діяльності та передумовою якісного виконання освітніх завдань у сучасному закладі освіти. У контексті модернізації системи освіти, впровадження компетентнісного підходу та необхідності формування у здобувачів освіти мотивації до здорового способу життя, питання визначення, структурування та розвитку базових професійних компетентностей набуває особливої актуальності.

Під базовими професійними компетентностями розуміється комплекс знань, умінь, навичок та особистісних якостей, що дозволяють майбутньому вчителю фізичної культури ефективно реалізовувати професійну діяльність. Ці компетентності охоплюють кілька ключових компонентів, кожен із яких відіграє важливу роль у професійній підготовці. Серед основних компонентів можна виділити педагогічну, методичну, організаційну, фізичну, психологічну, комунікативну та інформаційно-комунікаційну компетентності [2].

Педагогічна компетентність є базисом професійної діяльності вчителя. Вона включає знання принципів, методів та підходів до організації навчально-виховного процесу, а також здатність враховувати вікові, психологічні та фізіологічні особливості учнів. Здатність мотивувати школярів до участі у фізичній діяльності, формувати у них позитивне ставлення до спорту та здорового способу життя є важливими складовими цієї компетентності.

Методична компетентність охоплює здатність розробляти та реалізовувати ефективні уроки фізичної культури. Вона включає знання сучасних методів навчання, планування занять з урахуванням освітніх стандартів, а також уміння адаптувати методики до індивідуальних потреб учнів. Використання інноваційних підходів, таких як ігрові методики, інтегративні уроки та міждисциплінарні зв'язки, значно підвищує ефективність освітнього процесу.

Організаційна компетентність визначає вміння вчителя планувати, координувати та контролювати навчально-виховний процес. Це передбачає розробку навчальних планів, організацію позакласних заходів, змагань та спортивних свят, а також управління фізичною активністю учнів.

Фізична компетентність є невід'ємною складовою професійного портрету вчителя фізичної культури. Вона включає не лише високий рівень фізичної підготовки, але й здатність демонструвати правильне виконання фізичних вправ, що є особистим прикладом для учнів.

Психологічна компетентність пов'язана із здатністю враховувати психологічні аспекти навчання та виховання. Учитель фізичної культури має розуміти мотиваційні механізми учнів, створювати сприятливий психологічний клімат під час занять і запобігати конфліктним ситуаціям. Уміння підтримувати позитивну атмосферу сприяє підвищенню ефективності навчання та задоволеності учнів від участі у фізичній діяльності.

Комунікативна компетентність забезпечує ефективну взаємодію з учнями, батьками, колегами та адміністрацією школи. Учитель фізичної культури повинен володіти навичками переконливої комунікації, розуміти невербальні сигнали та будувати довірливі стосунки з учасниками освітнього процесу [1].

Інформаційно-комунікаційна компетентність є особливо важливою в умовах цифрової трансформації освіти. Вона передбачає вміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології для створення інтерактивних навчальних матеріалів, застосування онлайн-платформ для організації навчання та впровадження цифрових інструментів для оцінювання успішності учнів. Знання сучасних технологій дозволяє вчителю адаптувати освітній процес до вимог часу.

Розвиток базових професійних компетентностей майбутнього вчителя фізичної культури залежить від якісної організації освітнього процесу у закладах вищої освіти. Важливу роль у цьому відіграє інтеграція теоретичних знань із практичною підготовкою, впровадження інноваційних методів навчання та створення умов для професійного саморозвитку студентів. Використання моделювання уроків, аналізу кейсів, участь у педагогічній практиці сприяють зміцненню професійних умінь і навичок. Крім того, особливого значення набуває мотивація майбутніх учителів до саморозвитку, вдосконалення знань і постійного оновлення професійних підходів.

Отже, базові професійні компетентності є основою успішної діяльності майбутнього вчителя фізичної культури. Їх розвиток залежить від якісної професійної підготовки, застосування сучасних методик і технологій, а також від прагнення педагога до самовдосконалення. Ефективне формування цих компетентностей дозволяє забезпечити високий рівень професійної діяльності, спрямованої на розвиток фізичного, емоційного та соціального потенціалу учнів.

Список використаних джерел:

1. Онопрієнко О.В. Концептуальні засади компетентнісного підходу в сучасній освіті. *Шлях освіти*. 2007. №4(46). С. 32–38.
2. Суцєнко Л.П. Концептуальні підходи до професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту. *Педагогічний процес: теорія і практика*: зб. наук. праць. Київ : Науковий світ, 2002. С. 138–150.

Павло ХОМЕНКО,

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри теорії та методики фізичного виховання,
адаптивної та масової фізичної культури*

Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Денис БЕЗПАЛЬКО,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИЙ ПІДХІД У РОЗВИТКУ КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ СПОРТСМЕНІВ

Ключові слова: *координаційні здібності, диференційований підхід, моторний контроль, нервово-м'язова взаємодія, біомеханіка рухів, баланс, когнітивне тренування, сенсомоторне навчання, аналіз кінематики.*

Розвиток координаційних здібностей є одним із ключових аспектів підготовки спортсменів у різних видах спорту. Високий рівень координаційної підготовки забезпечує точність, швидкість та узгодженість рухових дій, що є критично важливими факторами для ефективного виконання техніко-тактичних елементів у спортивній діяльності. Диференційований підхід до розвитку координаційних здібностей спортсменів дозволяє враховувати індивідуальні особливості моторної функції, рівень підготовленості, специфіку виду спорту та адаптаційні можливості організму.

Координаційні здібності визначаються здатністю центральної нервової системи до організації та регулювання рухової діяльності шляхом узгодження роботи різних м'язових груп, підтримання рівноваги, адаптації до змінних умов ігрової ситуації та можливості швидкої реорганізації рухових програм. Основними